

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] licitè possit aliquis maledicere homini? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

De maledictione, in quatuor articulos diuisa.

Postea considerandum est de maledictione.

¶ Et circa hoc queruntur quatuor.

¶ Primo, utrum licite possit aliquis maledicere homini?

¶ Secundo, utrum licite possit aliquis maledicere irrationali creaturæ?

¶ Tertio, utrum maledictio sit peccatum mortale?

¶ Quarto, de comparatione eius ad alia peccata.

ARTIC. I.

Utrum liceat maledicere aliquem?

409

4. d. 18. q.

2. ar. 1. q.

2. ad 1. Es

vir 9. 2.

art. 8. ad

10. et 15.

¶ Ps. 5.

col. 7. ¶

1. cor. 11.

col. 2. ¶

c. 12. leff.

9. co. 2. c.

De^o quæ-

do 24. q.

3.

Est Orige-

nes Hom.

15. in Nu-

mer pa-

râ à med.

tom. 1.

Ad primum sic proceditur Videtur, quod non liceat maledicere aliquem. Non est enim licitum præterire mandatum Apostoli, in quo Christus loquebatur, ut dicitur 2. ad Corinth. 13. Sed ipse præcepit Rom. 12. Benedicite & nolite maledicere. Ergo non licet aliquem maledicere.

¶ 2 Præterea, Omnes tenentur Deum benedicere, secundum illud Dan. 3. Benedicite filij hominum domino. Sed non potest ex eodem ore procedere benedictio Dei, & maledictio hominis, ut probatur Iacob 3. Ergo nulli licet aliquem maledicere.

¶ 3 Præterea, ille qui aliquem maledicit, videtur optare eius malum, culpæ vel pœnæ: quia maledictio videtur esse imprecatio quædam. Sed non licet desiderare malum alterius: quinimo orare oportet pro omnibus, ut liberentur à malo. Ergo nulli licet maledicere.

¶ 4 Præterea, Diabolus per obstinationem maxime subiectus est malitiæ. Sed non licet alicui maledicere diabolum, sicut nec seipsum. Dicitur enim Eccles. 21. Cum maledicit impius diabolum, maledicit ipse animam suam. Ergo multo minus licet maledicere hominem.

¶ 5 Præterea, Num. 23. super illud, Quomodo maledicâ, cui non maledixit Dominus? dicit * gloss. Non potest esse iusta maledicendi causa, ubi peccâtus ignoratur.

tur affectus. Sed homo non potest scire affectum alie-
rius hominis, nec etiam verum sit maledictus à Deo.
Ergo nulli licet aliquem hominem maledicere.

SED contra est, quòd Deuter. 27. dicitur, Male-
dictus qui non permanet in sermonibus legis huius.
Eliseus etiam pueris sibi illudentibus maledixit, vt ha-
betur 4. Reg. 2.

RESPONDEO dicendum, quòd maledicere idem
est, quòd malum dicere. Dicere autem tripliciter
se habet ad id quod dicitur. Vno modo per modum
enuntiationis, sicut aliquid exprimitur modo indica-
tivo. Et sic maledicere nihil aliud est, quàm malum
alterius referre, quòd pertinet ad detractionem: vn-
de quandoque maledici, detractores dicuntur. Alio
modo dicere se habet ad id quod dicitur, per modum
causæ, Et hoc quidem primo & principaliter compe-
tit Deo, qui omnia suo verbo fecit, secundum illud
Psal. 32. Dixit & facta sunt. Consequenter autem
competit hominibus, qui verbo suo alios mouent
per imperium ad aliquid faciendum. Et ad hoc in-
stituta sunt verba imperatiui modi. Tertio modo ip-
sum dicere se habet ad id quod dicitur, quasi expres-
sio quædam affectus desiderantis id quod verbo ex-
primitur. Et ad hoc instituta sunt verba optatiui mo-
di. Prætermisso ergo primo modo maledictionis, qui
est per simplicem enuntiationem mali, consideran-
dum est de alijs duobus. Vbi scire oportet, quòd fa-
cere aliquid, & velle illud, se consequuntur in boni-
tate & malitia, vt ex supradictis patet*. Vnde in
istis duobus modis, quibus malum dicitur per modum
imperantis, vel per modum optantis, eadem ratio-
ne est aliquid licitum & illicitum. Si enim aliquis
imperet vel optet malum alterius, in quantum est ma-
lum, quasi ipsum malum intendens: sic maledicere
veroque modo erit illicitum. Et hoc est maledicere,
per se loquendo. Si autem aliquis imperet vel optet
malum alterius sub ratione boni: sic est licitum, nec
erit maledictio, per se loquendo, sed per accidens:
quia

1.2 q. 20.
art. 3.

quia principalis intentio dicentis non fertur ad malum, sed ad bonum. Contingit autem malum aliquod dici imperando, vel optando, sub ratione duplicis boni. Quandoque quidem sub ratione iusti. Et sic iudex licite maledicit illum, cui præcipit iustam pœnam inferri. Et sic etiam ecclesia maledicit anathematizando, sicut etiam propheta in scripturis, quandoque imprecantur mala peccatoribus, quasi conformantes voluntatem suam diuinæ iustitiæ; licet huiusmodi imprecationes possint etiam per modum prænuntiationis intelligi. Quandoque verò dicitur aliquod malum sub ratione utilitatis: puta cum aliquis optat aliquem peccatorem pati aliquam ægritudinem, aut aliquod impedimentum, vel ut ipse melior efficiatur, vel ut saltem ab aliorum nocuimento cesset.

Ad primum ergo dicendum, quòd Apostolus prohibet maledicere, per se loquendo cum intentione mali. Et similiter dicendum Ad secundum.

Ad tertium dicendum, quòd optare alicui malum sub ratione boni, non contrariatur affectui quo quis simpliciter alicui optat bonum, sed magis habet conformitatem ad ipsum.

Ad quartum dicendum, quòd in diabolo est considerare naturam & culpam. Natura quidem eius bona est, & à Deo, nec eam maledicere licet. Culpam autem eius est maledicenda, secundum illud Iob 3. Maledicant ei qui maledicunt diei. Cum autem peccator maledicit diabolum propter culpam, seipsum simili ratione iudicat maledictione dignum: & secundum hoc dicitur maledicere animam suam.

Ad quintum dicendum, quòd affectus peccantis, etsi in se non videatur, potest tamen percipi ex aliquo manifesto peccato, pro quo pœna est infligenda. Similiter etiam quamvis sciri non possit quem Deus maledicat, secundum finalem reprobationem; potest tamen sciri quis sic maledictus à Deo secundum reatum præsentis culpæ.

AR.